

वा० रा०

॥१०८॥

ननु सूतेन त्वया कथंरधिकृत्यं कर्तुं शक्यं तत्राह ॥ त्वत्कृतेनेति ॥ न केवलमहंसूतः किंतु प्रधानभूतो मंत्री सूतत्वं तु त्वत्कृतानुग्रहपक्षेन तदर्थफलस्यापि हेतुत्वांगीकारा न्मयांगीकृतमिति शेषः ॥ तत्फलं च त्वदीय रथचर्याया त्वदनुग्रहकृतं सुखं मया प्राप्तमिदानीं त्वत्कृतेन त्वदंगीकृतवनानुगमनानुग्रहेण वनवासकृतं सुखं राज्यचिंतादुःखाभावा न्महत्सुखमाशंसे प्रार्थयामि ॥ एतेन त्वदवतारं ज्ञात्वैव त्वद्रथचर्यासौ भाग्याय सूतत्वं मयांगीकृतमिति ध्वनितं ॥ ५१ ॥ प्रत्यनंतरः प्रत्यासन्नोऽनुकूल इति यावत् प्रत्यनंतरो

त्वत्कृतेन मया प्राप्तं रथचर्याकृतं सुखं ॥ आशंसे त्वत्कृतेनाहं वनवासकृतं सुखं ॥ ५१ ॥ प्रसीदेच्छामि तेऽरण्ये भवितुं प्रत्यनंतरः ॥ प्रीत्या भिहितमिच्छामि भवमे प्रत्यनंतरः ॥ ५२ ॥ इमेऽपि च हयावीर्यदिते वनवासिनः ॥ परिचर्यां करिष्यन्ति प्राप्स्यन्ति परमां गतिं ॥ ५३ ॥ तव शुश्रूषणं मूर्धा करिष्यामि वने वसन् ॥ अयोध्यां देवलोकं वा सर्वथा प्रजहाम्यहं ॥ ५४ ॥ न हि शक्या प्रवेष्टुं सामयाऽयोध्या त्वया विना ॥ राजधानीमहेंद्रस्य यथा दुष्कृतकर्मणा ॥ ५५ ॥ वनवासे क्षयं प्राप्ते ममैष हि मनोरथः ॥ यदनेन रथेनैव त्वां वहेयं पुरीं पुनः ॥ ५६ ॥ चतुर्दश हि वर्षाणि सहितस्य त्वया वने ॥ क्षणभूतानि यास्यन्ति शतसंख्यानि चान्यथा ॥ ५७ ॥ भृत्यवत्सलतिष्ठन्तं भर्तृपुत्रगते पथि ॥ भक्तं भृत्यं स्थितं स्थित्या न मां त्वं हातुमर्हसि ॥ ५८ ॥ एवं बहुविधं दीनं याचमानं पुनः पुनः ॥ रामो भृत्यानुकंपीतुं सुमंत्रमिदमब्रवीत् ॥ ५९ ॥ जानामि परमां भक्तिमहं ते भर्तृवत्सल ॥ शृणु चापि यदर्थं त्वां प्रेषयामि पुरीमिति ॥ ६० ॥ न गरीत्वांगतं दृष्ट्वा जननी मे यवीयसी ॥ कैकेयी प्रत्ययंगच्छेदितिरामो वनंगतः ॥ ६१ ॥ भवेति त्वया प्रीत्या भिहितं वाक्यं श्रोतुमिच्छामि ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ देवलोकं वेत्यनेन त्वद्भक्तानां भक्त्यंतराय भूतदेवलोकप्रा

प्तिरपि हेतुवेति सूचितं ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ वनवासे क्षयं प्राप्ते वनवासकाले समाप्ते पुरीं वहेयं प्रापयेयमिति यत् एष मे मनोरथः ॥ ५६ ॥ अन्यथा त्वयारहितस्य स्थितिपक्षे ॥ ५७ ॥ भर्तृपुत्रगते राजपुत्राश्रिते पथि यथा भृत्येन स्थातव्यं तथा त्वद्विषये तिष्ठन्तं सर्वभृत्यमध्ये भक्तिमंतं भृत्यं ॥ स्थित्या भृत्ययोग्यया स्थित्या सर्वदा स्थितं नियुक्तं कार्यविषये कदाप्यपराधरहितमिति यावत् ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ रामो वनंगत इति प्रत्ययं निश्चयं कैकेयी गच्छेदित्यन्वयः ॥ ६१ ॥

अ० का०

॥१०८॥